IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Spraw Zagranicznych**
(nr 5)
z dnia 15 stycznia 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 5)

15 stycznia 2020 r.

Komisja Spraw Zagranicznych, obradująca pod przewodnictwem posłów **Zbigniewa Raua (PiS)**, przewodniczącego Komisji, oraz **Przemysława Czarneckiego (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2020 (druki nr 112 i 112-A), w zakresie:

1) części budżetowej 45 – Sprawy zagraniczne:
a) dochody i wydatki z zał. nr 1 i 2,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,
c) dotacje podmiotowe i celowe z zał. nr 8;

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 31;
3) dotacji podmiotowych z zał. nr 9;
4) planu finansowego państwowej osoby prawnej z zał. nr 14 – Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych.

W posiedzeniu udział wziął: **Paweł Jabłoński** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Piotr Babiński** i **Artur Kucharski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz dr **Zofia Szpringer** – naczelnik Wydziału Analiz Społecznych i Ekonomicznych w Biurze Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych. Witam panie i panów posłów. Witam pana ministra Pawła Jabłońskiego, podsekretarza stanu w MSZ. Witam wszystkich przedstawicieli MSZ.

Stwierdzam kworum.

Wobec niewniesienia uwag do protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji protokół uważam za przyjęty.

Szanowni państwo, otrzymaliście porządek dzienny, na których składają się dwa punkty: punkt 1 obejmuje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych rządowego projektu ustawy budżetowej na rok 2020 r. (druki nr 112 i 112-A), w zakresie właściwości Komisji, zaś punkt 2 – sprawy bieżące. Czy są uwagi do proponowanego porządku dziennego?

Jeśli nie, to porządek dzienny uważam za przyjęty.

Przechodzimy zatem do realizacji porządku dziennego.

Wszyscy państwo otrzymali przygotowane przez MSZ omówienie części 45 projektu budżetu oraz opinię BAS podpisaną przez panią dr Zofię Szpringer. Proszę zatem pana ministra Pawła Jabłońskiego o przedstawienie projektu budżetu.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Paweł Jabłoński:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, członkowie Komisji. Projekt budżetu MSZ na rok 2020 r. został szczegółowo przedstawiony w przesłanych materiałach. Odniosę się do najważniejszych spraw wynikających ze specyfiki MSZ, związanych z realizacją dochodów i wydatków.

W 2020 r. zaplanowano dochody w wysokości 206 596 tys. zł. Podstawowym źródłem dochodów budżetowych MSZ są wpływy z tytułu czynności konsularnych. W 2020 r. przewiduje się spadek tych dochodów w stosunku do zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2019 o 12,6%, w związku ze zmniejszeniem dochodów uzyskiwanych przez placówki zagraniczne.

Limit wydatków MSZ w części 45 w 2020 r. wynosi 2 027 060 tys. zł, tj. 98,1% wydatków określonych w ustawie budżetowej na rok 2019, kiedy była to kwota 2 066 424 tys. zł. Zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów w ramach przyznanego limitu wydatków uwzględniono wzrost 6% kwot bazowych dla osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń oraz wynagrodzeń osób objętych i nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, w tym również pochodnych od wynagrodzeń (ok. 32 440 tys. zł). Ponadto pozostałe wydatki pozapłacowe, w tym m.in. związane z funkcjonowaniem urzędu zostały zmniejszone w stosunku do 2019 r. o ok. 39 360 tys. zł.

W kwocie wydatków MSZ planowanych na rok 2019 r. ok. 70% stanowią wydatki realizowane w walutach. Dotyczą one m.in. działalności 166 placówek zagranicznych oraz płatności składek do organizacji międzynarodowych. Zmiany kursów walut są istotnym czynnikiem ryzyka dla wydatków realizowanych w walutach obcych. W projekcie ustawy ujęto rezerwę celową w wysokości 100 000 tys. zł. Rezerwa jest przeznaczone na wdrażanie planu współpracy rozwojowej na rok 2020.

Zadania polskiej polityki zagranicznej w 2020 r. będą skoncentrowane na realizacji głównych celów wyznaczonych w strategii polskiej polityki zagranicznej na lata 2017-2021, tj. wzmacnianiu bezpieczeństwa kraju, wspieraniu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz budowie autorytetu międzynarodowego. Głównym celem polskiej polityki zagranicznej jest zapewnienie bezpieczeństwa państwa. W 2020 r. priorytetowe znaczenie będzie miało utrzymanie dynamiki i kierunku zmian w NATO, wzmacniających realne bezpieczeństwo państw członkowskich, ze szczególnym uwzględnieniem wschodniej flanki Sojuszu. Kluczowe znaczenie będą miały działania na rzecz sprawnej implementacji decyzji szczytów NATO w zakresie adaptacji Sojuszu do nowego środowiska bezpieczeństwa.

Polska pozostanie orędownikiem silnej współpracy transatlantyckiej a także przywództwa USA we wzmacnianiu NATO, bezpieczeństwa Europy i wschodniej flanki Sojuszu. W 2020 r., istotny z punktu widzenia MSZ, będzie rozwój współpracy NATO-UE. Polska dyplomacja będzie prowadziła działania zmierzające do efektywnego utrzymania polskiego zaangażowania w rozwój wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE, poprzez m.in. realizację projektów PESCO a także działania na rzecz zapewnienia równowagi geograficznej Wschód-Południe w ramach przyszłego europejskiego instrumentu na rzecz pokoju.

W 2020 r. Polska będzie prowadziła konsekwentną politykę europejską, podkreślając znaczenie swobód traktatowych oraz hamując działania zmierzające do ustanowienia Europy dwóch prędkości. Priorytetami dla polski pozostaną kwestie wzmocnienia jednolitego rynku i jego czterech swobód oraz osiągnięcie korzystnych dla Polski rezultatów w ramach negocjacji wieloletnich ram finansowych. Będziemy aktywnie uczestniczyć w dyskusjach dotyczących przyszłych relacji łączących Unię Europejską i Zjednoczone Królestwo. Kontynuowane będą też działania na rzecz realizacji polskiej wizji polityki migracyjnej, przede wszystkim skoncentrowanej na promocji roli granic zewnętrznych UE i ich ochrony oraz rozwoju współpracy z państwami trzecimi.

W 2020 r. Polska zamierza utrzymać wysoką dynamikę kontaktów z krajami europejskimi. Współpraca w formacie Grupy Wyszehradzkiej a także utrzymanie równowagi w zakresie relacji dwustronnych z poszczególnymi państwami V-4 pozostanie w centrum działań polskiej polityki. Planowane jest pogłębianie współpracy w ramach inicjatywy Trójmorza, a także podjęcie prób na rzecz ożywienia współpracy z formacie Trójkąta

Weimarskiego. Planowane jest utrzymanie dynamiki spotkań i wzmocnienie partnerstwa z Niemcami. Polska dyplomacja będzie zaangażowana w pogłębianie strategicznych relacji ze Zjednoczonym Królestwem w celu dalszego zacieśniania współpracy w zakresie polityki bezpieczeństwa oraz rozwoju współpracy w innych dziedzinach.

MSZ planuje też pogłębienie współpracy z Włochami, Stolicą Apostolską, rozwój współpracy z Hiszpanią a także doprowadzenie do spotkań Prezydenta RP z prezydentami Portugalii i Luksemburga. Istotne będzie podtrzymywanie bliskich relacji z Rumunią oraz Turcją, zwłaszcza w zakresie polityki bezpieczeństwa. W 2020 r. nastąpi wzmocnienie i rozwój współpracy z Maltą.

W polityce wschodniej Polska będzie budować silne relacje z partnerami. W relacjach dwustronnych położymy nacisk na rozwój wzajemnie korzystnych form i projektów współdziałania. Polska polityka wschodnia w 2020 r. będzie koncentrowała się wokół utrzymania zainteresowania krajów UE Partnerstwem Wschodnim jako głównym filarem polityki wschodniej UE. Będziemy promować własne rozwiązania instytucjonalne dotyczące rozwoju Partnerstwa Wschodniego po roku 2020. Polska dyplomacja będzie też, pomimo znanych nam wszystkim trudności, podejmowała działania na rzecz przywrócenia polsko-rosyjskiego dialogu politycznego.

Utrzymanie wysokiej dynamiki współpracy z USA pozostanie jednym z priorytetowych zadań polskiej dyplomacji. Kontynuowane będą działania na rzecz utrzymania wspólnoty transatlantyckiej, łączącej potencjał USA i Europy. Celem polskiej dyplomacji w 2020 r. będzie złagodzenie napięć pomiędzy USA a Europą czy też Unią Europejską na płaszczyźnie bezpieczeństwa międzynarodowego oraz relacji gospodarczych. W wymiarze transatlantyckim utrzymana będzie też dynamika relacji z Kanadą.

W odniesieniu do państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów polska dyplomacja będzie prowadziła działania na rzecz wzmocnienia relacji politycznych i gospodarczych z krajami regionu. Dynamizowanie relacji Polski z państwami Afryki i Bliskiego Wschodu pozostanie wśród strategicznych celów polskiej polityki zagranicznej. Podejmowane będą starania w celu wypracowania jednolitego, zgodnego z polską racją stanu stanowiska UE w sprawie rozwiązania konfliktów w regionie. Utrzymany zostanie polski udział w koalicji do walki z Państwem Islamskim oraz gotowość do angażowania się wspólnie z partnerami z NATO w dalsze projekty w regionie służące jego stabilizacji i zwalczaniu terroryzmu. Ważnym aspektem będzie promocja i aktywizacja współpracy gospodarczej, naukowej, a także promocja polskiej innowacyjności oraz myśli technologicznej.

Azja i Pacyfik pozostaną ważnym kierunkiem polityki zagranicznej w wymiarze globalnym. Polska dyplomacja będzie brała aktywny udział w debacie dotyczącej budowania wielowymiarowych powiązań pomiędzy Europą a Azją oraz współkształtowała nowe podejście UE do Chin, z zagwarantowaniem interesów RP. Polska dyplomacja będzie dążyć do dalszej intensyfikacji kontaktów politycznych z krajami regionu a także stymulacji współpracy gospodarczej.

W 2020 r. polska dyplomacja będzie prowadzić działania na rzecz umacniania wizerunku Polski jako państwa zaangażowanego w rozwiązywanie problemów globalnych, przy wykorzystaniu narzędzi dostępnych w ramach ONZ, pomocy rozwojowej i humanitarnej, a także nowych formatów takich jak Proces Warszawski. Współpraca w ramach organizacji międzynarodowych, zwłaszcza ONZ, będzie wykorzystana do działań na rzecz międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, zrównoważonego rozwoju, ochrony praw człowieka oraz umacniania rządów prawa i demokracji.

Polska będzie umacniała swój wizerunek jako kraju aktywnie działającego na rzecz ochrony i promocji praw człowieka, rządów prawa i standardów demokratycznych na forum UE, ONZ, Rady Europy i OBWE, a także Wspólnoty Demokracji i Europejskiego Funduszu na Rzecz Demokracji.

Niezmiennym priorytetem polskiej dyplomacji w 2020 r. będzie współpraca z Polonią i Polakami za granicą. Planowane jest pogłębianie partnerskiej współpracy RP z Polonią i Polakami za granicą w celu włączenia polskiej diaspory do promocji Polski i polskiej racji stanu a także interesów gospodarczych RP.

Będziemy też rozwijać sferę dyplomacji publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii gospodarczych. Wsparcie polskiej dyplomacji ekonomicznej będzie ukierunko-

wane na rynki państw pozaeuropejskich i odległych geograficznie. Polska będzie również aktywnie uczestniczyć w tworzeniu unijnej dyplomacji ekonomicznej w ramach europejskiej służby działań zewnętrznych.

Współpraca rozwojowa pozostanie aktywnym narzędziem budowania stabilnego otoczenia międzynarodowego a także jednym z najważniejszych narzędzi budowania międzynarodowej pozycji i wizerunku kraju za granicą. Działania polskiej współpracy rozwojowej w 2020 r. coraz ściślej będą łączyły się z wdrażaniem celów zrównoważonego rozwoju, Agendy 2030 oraz Europejskiego Konsensu na Rzecz Rozwoju. Polska współpraca rozwojowa na rzecz partnerskich krajów pozaeuropejskich służyć będzie wzmacnianiu struktur społecznych i gospodarczych tych państw, dzięki czemu powstanie bardziej stabilne środowisko do poszerzania współpracy dwustronnej w innych obszarach.

Jednym z podstawowych priorytetów naszej aktywności dyplomatycznej pozostanie zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego państwa. MSZ będzie wspierać działania na rzecz wykorzystania krajowych zasobów energetycznych oraz dywersyfikacji źródeł i tras dostaw ropy i gazu, w szczególności w związku z planowaną budową gazociągu Baltic Pipe a także możliwościami oferowanymi na rynku LNG.

W obszarach dyplomacji publicznej i kulturalnej kontynuowane będą działania w zakresie dbania o dobre imię Polski, jej wiarygodność i autorytet. MSZ będzie wzmacniało wizerunek RP jako kraju aktywnie kreującego i uczestniczącego w debacie międzynarodowej, będącego ważnym ogniwem bezpieczeństwa w regionie oraz wiarygodnego sojusznika w formatach politycznych.

W 2020 r. kontynuowane będą działania w ramach Programu „Niepodległa 2017-2022", mające na celu promocję wartości wpisanych w polską tradycję państwową i narodową. W sferze konsularnej kontynuowane będą starania na rzecz utrzymania wysokich standardów udzielania pomocy konsularnej, w tym usprawnienia obsługi interesantów. W 2020 r. podejmowane będą działania mające na celu dalsze udoskonalanie systemu obsługi wizowej, podniesienie efektywności wykorzystania systemu outsourcingu wizowego oraz rozszerzenie jego zasięgu. Polska będzie aktywnie uczestniczyć w pracach grup roboczych i innych gremiów funkcjonujących w ramach UE, zajmujących się problematyką wizową oraz współpracą konsularną. Kluczowym zadaniem służby konsularnej w 2020 r. będzie także skuteczna ochrona praw i interesów obywateli polskich w obliczu wyjścia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej.

Celem polskiej dyplomacji w 2020 r. pozostanie budowa kompetentnej, sprawnej i przyjaznej obywatelowi służby zagranicznej. Rok 2020 będzie kolejnym rokiem rozwijania programu aplikacji dyplomatyczno-konsularnej, na którą nabór odbędzie się w tym roku dwa razy.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, uprzejmie proszę o przyjęcie informacji o projekcie budżetu państwa w części 45 – Sprawy zagranicznej na rok 2020. Jednocześnie MSZ zapewnia, że dołoży wszelkich starań, aby środki przyznane w 2020 r. były wydawane oszczędnie i racjonalnie.

Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Zanim poproszę państwa posłów o zadawanie pytań i formułowanie wypowiedzi, pozwolę sobie przypomnieć, że ostatnie posiedzenie naszej Komisji zakończyło się ok. godz. 22.00. Mieliśmy zatem dość czasu na pełne, kompleksowe wypowiedzi i prowadzenie wielogodzinnej debaty. Dzisiaj bardzo państwa proszę o skrócenie wypowiedzi, przechodzenie od razu do istoty zagadnienia, tak żeby pan minister czy jego współpracownicy mogli udzielić precyzyjnych odpowiedzi.

Bardzo proszę, pan poseł był pierwszy.

Poseł Marek Krząkała (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Przechodzę od razu do pytań.

Jeśli chodzi o wydatki majątkowe na placówkach zagranicznych, to – zgodnie z materiałami, które otrzymaliśmy – zostały one zmniejszone do poziomu 23,9% planu wydat-

ków z 2019 r. Chciałbym w związku z tym zapytać, na jakim etapie jest budowa ambasady w Mińsku i Berlinie? Jakie kwoty są przeznaczone na te dwie placówki?

Drugie pytanie dotyczy kwestii wzmacniania pozytywnego wizerunku Polski za granicą. W materiałach jest informacja, że na Forum Polsko-Czeskie przeznaczamy 100 tys. euro. Czy to będzie jedyne forum, które jest ujęte w 2020 r., czy będą także inne planowane w ciągu najbliższych 12 miesięcy?

Pan minister wspomniał, że polskiej dyplomacji zależy na wzmocnieniu partnerstwa z Niemcami. Na czym to wzmocnione partnerstwo ma polegać? Jakie inicjatywy albo impulsy będą podejmowane w tym roku?

Ostatnie pytanie dotyczy wykazu składek. Na końcu materiału zamieszczony jest wykaz składek, które opłacamy. Czy pan minister mógłby przedstawić informację, niekoniecznie dzisiaj, na temat składek, które przestaliśmy płacić? Na pewno są takie, których opłacania zaniechaliśmy w ostatnich latach.

Byłbym wdzięczny za taką informację.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę.

Poseł Maciej Konieczny (Lewica):

Chciałbym podziękować za tę obszerną prezentację. Z przyjemnością jej wysłuchałem, szczególnie że są to bardzo ambitne plany i w dużej mierze zgodne z tym, co postuluje Lewica.

Z tym większym niepokojem patrzę na realne ograniczenie wydatków budżetowych na sprawy zagraniczne, bo mamy cięcie do 98,1%, przy podwyżce wynagrodzeń, która jest rzeczą chwalebną. Trzeba bardzo docenić, że drugi rok z rzędu wynagrodzenia są waloryzowane. Jednak biorąc pod uwagę podwyżkę wynagrodzeń i obniżenie kwoty całości wydatków do 98%, mamy prawo podejrzewać, że realnie będzie mniej środków na skuteczne prowadzenie polityki zagranicznej.

Moje pytanie brzmi: z czego wynika ta obniżka i czy jest magiczny sposób, dzięki któremu uda się zrobić więcej za mniej? Jak te braki można ewentualnie nadrobić?

Podczas poprzedniej dyskusji deklarowaliśmy, że dla Lewicy kluczowa jest kwestia pomocy rozwojowej oraz deklaracja PiS pomocy na miejscu, czyli rozwiązywanie palących kwestii w miejscu ich powstawania, szczególnie w kontekście kryzysu migracyjnego. To kazałoby raczej sądzić, że kwoty na pomoc rozwojową będą większe, tymczasem mamy radykalne cięcie, bo tak trzeba nazwać zmniejszenie wydatków na pomoc rozwojową ze 145 000 tys. zł do 100 000 tys. zł. Z czego te radykalne cięcia wynikają i jak to się ma do deklaracji o rozwiązywaniu palących kwestii na miejscu?

Podsumowując, to jest powód, dla którego Lewica nie jest gotowa poprzeć projektu budżetu, chyba że uzyskamy informacje, które nas przekonają.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo.

Dwóch panów posłów, potem pani marszałek.

Bardzo proszę.

Poseł Paweł Kowal (KO):

Chciałbym zapytać o trzy szczegółowe sprawy.

Pan minister zadeklarował, że planowane jest pogłębienie relacji ze Stolicą Apostolską i Włochami, a także wzmocnienie relacji z Maltą. Szczególnie interesuje mnie, jakie plany są związane z pogłębieniem relacji ze Stolicą Apostolską. Jakiego rodzaju inicjatywy są przewidziane na ten rok, wynikające ze współpracy politycznej?

Chciałbym także poruszyć sprawę, która dotyczy misji MSZ. Z jednej strony, widzimy, że MSZ jest ciągle zmuszone do oszczędzania, wszędzie brakuje kołdry, a – z drugiej strony – jest rozrzutność, powszechnie komentowana, Polskiej Fundacji Narodowej. Czy

polityka Polskiej Fundacji Narodowej odnośnie do wydatkowania pieniędzy na promocję była konsultowana z ministerstwem?

Prosiłbym o rozwinięcie tego wątku w postaci odpowiedzi na szczegółowe pytania, które – być może – zadam także na piśmie. Na przykład: czy konkretne inicjatywy PFN były opiniowane przez odpowiednie departamenty ministerstwa? Dużo się dziś mówi o koordynacji przez ministerstwo polityki zagranicznej. Czy MSZ było w stanie pilnować zasad koordynacji w odniesieniu do Fundacji? Czy zatwierdzało wydatki, kierunki, treść?

W przypadku tak dużych publicznych pieniędzy wydaje się, że byłoby to bardzo pożądane.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pan poseł.

Poseł Killion Munyama (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Dziękuję za materiał, który został nam przekazany, a także za prezentację, której pan minister dokonał.

Mam dwa pytania.

Pan minister wspomniał, że będziemy robić wszystko, żeby pogłębiać współpracę z krajami afrykańskimi. Doskonale pamiętam moment, kiedy ambasady w krajach afrykańskich były zamykane a w ostatnich latach odtworzono ambasady w Senegalu i Tanzanii. Czy pan minister przewiduje w 2020 r. ruch ku odtworzeniu kolejnych ambasad, które były kiedyś zamykane?

Drugie pytanie. W materiałach mamy podaną informację, że dochody MSZ wyniosą 87,4% w porównaniu z 2019 r. Chciałbym dowiedzieć się, gdzie uzyskujemy najmniejsze wpływy z tytułu opłat konsularnych.

Proszę o odpowiedź na piśmie w tej szczegółowej sprawie.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle.

Bardzo proszę, pani marszałek.

Poseł Małgorzata Gosiewska (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Mam dwa zasadnicze pytania.

Pierwsze dotyczy pokaźnego zmniejszenia środków na pomoc rozwojową, która mnie żywotnie interesuje od lat. Wprawdzie w tej kwestii na pismo, które skierowałam do ministra, otrzymałam wyjaśnienia, które w części mnie uspokajają, ale – w części – niepokoją. Z wyjaśnienia wynika, iż zagrożone jest finansowanie działalności TV Biełsat. Chciałabym w tej kwestii otrzymać bardziej szczegółowe wyjaśnienia. Interesuje mnie także kwestia konkursu „Pomoc humanitarna na Bliskim Wschodzie".

Druga sprawa związana jest z otwieraniem naszych placówek. Wielokrotnie na posiedzeniach Komisji mówiliśmy o potrzebie utworzenia instytutów polskich na Bałkanach, w Ameryce Południowej – w Brazylii, która przejawia żywe zainteresowanie Polską i w której żyje, druga co do wielkości, Polonia.

Istnieje także potrzeba otworzenia ambasady w Ułan Bator, która po raz drugi została zamknięta w 2009 r. Osobiście bardzo mocno protestowałam przeciwko tej decyzji. Przypomnę, że w Mongolii placówki dyplomatyczne mają takie kraje jak Czechy, Bułgaria, Rumunia, Węgry, nawet Białoruś. Oni dostrzegają tam swoje interesy. Czy na ten rok MSZ zagwarantowało środki na przywrócenie wreszcie polskiej placówki dyplomatycznej w Ułan Bator?

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo, pani marszałek.

Pan poseł się zgłaszał, bardzo proszę.

Poseł Krystian Kamiński (Konfederacja):

Mam pytanie odnośnie do wydatków, które zostały obniżone w stosunku do 2019 r., przy jednoczesnym podniesieniu o 6% wynagrodzeń. Czy są to odpowiednie pieniądze, żeby zagwarantować działanie MSZ? Wiadomo, że ostatnio nastąpiło wiele zawirowań natury geopolitycznej i powinniśmy raczej zwiększać wydatki, tym bardziej że mamy pieniądze, skoro w zeszłym tygodniu o 2 mld zł podnieśliśmy pieniądze na TVP i inne media publiczne.

Drugie pytanie dotyczy budowy nowej siedziby ambasady w Berlinie – temat ciągnie się od wielu lat, kiedy w końcu zostanie zakończony?

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Pan przewodniczący Zalewski a potem pan przewodniczący Czarnecki.

Bardzo proszę.

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Panie ministrze, dziękuję za prezentację programu działania MSZ, z którym zgadzam się w stu procentach. Prezentacja, choć skrótowa i niezawierająca wielu elementów, które rozwinąłby pan, mając więcej czasu, odpowiada szeroko rozumianej polskiej racji stanu. Kłopot polega na tym, że oceniając budżet i plany, które pan prezentuje na rok obecny, musimy mieć w pamięci to wszystko, co z polską dyplomacją dzieje się od roku 2015 – to jest całkowity dramat, panie ministrze.

Jest pan nowy w tym resorcie i rozumiem, że może pan oczekiwać pewnego kredytu, ale pana słowa brzmią całkowicie niewiarygodnie. Prezentuje pan zamiary i plany pana ministra Czaputowicza, który już pokazał nam i wszystkim Polakom, w jaki sposób prowadzi polską politykę. Państwa rząd pokazał, w jaki sposób na poziomie międzynarodowym broni rządów prawa i standardów demokracji, o czym pan mówił. Polska ma dziś otwarty konflikt z Komisją Europejską. Komisja Europejska słusznie broni praw Polaków do życia w kraju rządzonym przez prawo. Sukcesy państwa dyplomacji publicznej widoczne są w ostatniej sprawie kompromitującej MSZ, czyli niedoprowadzeniu do możliwości wystąpienia Prezydenta RP na konferencji w Yad Vashem.

To jest, panie ministrze, całkowita porażka i skandal.

Moglibyśmy bardzo długo na ten temat rozmawiać. Wymienił pan działania na rzecz wznowienia współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego – przecież polityka pana resortu polega na tym, aby wszystkie możliwe działania w ramach Trójkąta Weimarskiego niszczyć.

Polska jest osamotniona. Polska funkcjonuje w jakimś wyobrażonym sojuszu (mówię o Trójmorzu), którego cele nie zostały zrealizowane a którego członkowie, bez konsultacji z innymi partnerami i sojusznikami w NATO, wycofują się z Iraku.

Tak wyglądają efekty państwa polityki…

Poseł Dominik Tarczyński (PiS):

Przepraszam… co to ma wspólnego z budżetem, panie przewodniczący? Nie przyszedłem słuchać pana wykładów.

Poseł Tarczyński, kłaniam się.

Co to ma wspólnego z budżetem?

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Panie przewodniczący, kiedy byłem przewodniczącym Komisji Spraw Zagranicznych, to każdy poseł, czy to z partii rządzącej wówczas, czyli PiS, czy z partii opozycyjnej mógł się wypowiedzieć w sposób, który był gwarantowany przez przewodniczącego, żaden poseł partii rządzącej w sposób niekulturalny nie przerywał.

Bardzo proszę pana przewodniczącego, aby ten dobry przykład zapoczątkowany dziesięć lat temu zrealizował tutaj.

Będę kontynuował.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Jeśli pan pozwoli, bo wywołał mnie pan do głosu – panie przewodniczący, nie chciałbym wprowadzania w naszej dyskusji podziału pań i panów posłów na tych z partii rządzącej i pozostałych ugrupowań. To pierwsza sprawa.

Pozwolę sobie przypomnieć, że na poprzednim posiedzeniu naszej Komisji apelowałem o unikanie argumentów *ad personam* i koncentrowanie się na argumentach *ad rem*, pan był uprzejmy trzy razy zaatakować poszczególne osoby, w tym także naszych gości, personalnie.

Bardzo proszę raz jeszcze o skoncentrowanie się na materii, która stanowi przedmiot naszych dzisiejszych obrad. Przy całym szacunku, nie jestem w stanie – a nawet myślę, że nie jestem osamotniony – powiązać wypowiedzi bardzo ogólnych, które były uzasadnione w czasie naszej poprzedniej debaty, z dzisiejszą problematyką budżetową.

Bardzo proszę o przejście do konkretnego pytania bądź do przedstawienia konkretnej kwestii.

Dziękuję bardzo.

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Chcę panu przypomnieć, że żyjemy w kraju ciągle jeszcze wolnym, w którym poseł ma pełną wolność wypowiedzi. Po drugie – budżet, który omawiamy, służy realizacji polityki, która została przedstawiona przez pana ministra Jabłońskiego, do czego się konkretnie odnoszę. To jest dyskusja o tym, w jaki sposób są wydawane pieniądze polskiego podatnika na realizację interesów zagranicznych każdego z nas. Zatem moja wypowiedź, panie przewodniczący, może pan tego nie dostrzega, ale jest wypowiedzią do rzeczy.

Kończąc, nie chciałem, panie ministrze, w żaden sposób pana urazić, jeżeli tak zostałem odebrany przez przewodniczącego Komisji, przecież powiedziałem, że pan zasługuje na kredyt zaufania. Rozumiem, że pan tak to odebrał. Niemniej, polityka, którą pan prezentuje, nie jest wyabstrahowana od ostatnich lat i w takim kontekście jest oceniana. Trudno mi sobie wyobrazić, aby pieniądze polskiego podatnika mogły być wydawane w sposób, który jest sprzeczny z polskimi interesami.

Teraz konkretne pytania, nawiążę do tego, o czym mówili przed chwilą moja koleżanka i mój kolega.

Dziwne jest, biorąc pod uwagę oficjalne deklaracje pana ugrupowania, że zmniejszacie państwo pomoc rozwojową. Zastanawiam się, czy przy tych kwotach istnieje możliwość zorganizowania konkursu grantowego na pomoc humanitarną. Moje pytanie brzmi: czy konkurs grantowy będzie przeprowadzany?

Ostatnia rzecz. Brak jest informacji o forum współpracy polsko-ukraińskiej,mowa jest o forum polsko-czeskim. Czy to forum działa? Czy ma działać w tym roku? Jeśli tak, to w jaki sposób jest finansowane. Dlaczego, jeśli działa i jest finansowane przez MSZ (pamiętam, że gdy powstawało, było finansowane przez MSZ) te kwoty nie zostały uwzględnione?

Kończąc, nie wyobrażam sobie, aby można było udzielić państwu poparcia i zaufania dla tego projektu, biorąc pod uwagę politykę, którą państwo od lat prowadzicie.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Pan przewodniczący Czarnecki, bardzo proszę.

Poseł Przemysław Czarnecki (PiS):

Niestety, nie sposób nie odnieść się do słów mojego szanownego przedmówcy.

Przypomnę, że dziś mamy dyskutować na temat projektu budżetu państwa na 2020 r. a nie recenzować dotychczasową politykę i dotychczasowe wydatki MSZ. Budżet jest dokumentem natury bardziej technicznej niż politycznej. Przypominam, że niedawno mieliśmy wielogodzinną debatę na temat polskiej polityki zagranicznej. W marcu będzie *exposé* pana ministra spraw zagranicznych i takie tematy będziemy mieli okazję przedyskutować z panem ministrem.

Co do wystąpienia pana ministra Jabłońskiego, bardzo merytorycznego i ambitnego, jeśli chodzi o polską politykę zagraniczną, jak najbardziej jako partia rządząca wspieramy te założenia. Chciałbym zapytać, czy wydatki przeznaczone na budowę dwóch ambasad – w Berlinie oraz w Mińsku – są odpowiednio zabezpieczone w budżecie?

Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pani poseł, bardzo proszę.

Poseł Katarzyna Czochara (PiS):

Chciałam zaapelować do pana wiceprzewodniczącego, pana posła Zalewskiego, aby w swoich wypowiedziach odnosił się do omawianych kwestii. Im więcej pana słucham, tym bardziej utwierdzam się w przekonaniu, iż u pana jest bardzo mocno uwidoczniony kompleks dziadka.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy na tym skończyliśmy?

Pan poseł jeszcze, bardzo proszę.

Poseł Wiesław Janczyk (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, czy zdaniem resortu planowane wydatki w budżecie na rok 2020 będą wystarczające na realizację polityki rządu, która idzie w ślad za tzw. IV filarem programu Mateusza Morawieckiego, na reformę struktur ekonomicznych, mocy ich działania w zakresie promocji polskiego eksportu, gospodarki i biznesu. Mam na myśli działania, które mogą wesprzeć polskie firmy w zagranicznych kontaktach na różnych kontynentach na całym świecie, żeby zwiększyć polski eksport.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że zakończyliśmy serię pytań i różnych wystąpień?

Panie ministrze, chciałem teraz poprosić pana bądź zgodnie z pana sugestią pańskich współpracowników o udzielenie poglądowych odpowiedzi na zadane pytania.

Podsekretarz stanu w MSZ Paweł Jabłoński:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Panie i panowie posłowie, bardzo dziękuję za wszystkie pytania. Postaram się odpowiedzieć na wszystkie te, na które będzie taka możliwość, osobiście, a o część wypowiedzi będę prosił moich współpracowników, państwa dyrektorów z MSZ. W kilku przypadkach udzielimy odpowiedzi na piśmie, bo część informacji, o które państwo się zwracali, jest dość szczegółowa.

Na początek podstawowe pytanie, czyli kwestia wysokości całości budżetu MSZ na rok 2020 r. – doszło do niewielkiej redukcji budżetu, odbyło się to zgodnie z wymogami stabilizującymi reguły wydatkowej wyliczającej wzrost wydatków. Tego rodzaju wydatki zostały zabezpieczone. W ocenie MSZ nie stanowi to zagrożenia dla realizacji zadań ministerstwa. Wszystkie zadania, o których mówiłem we wstępnej części, zostaną zrealizowane, dotyczy to zarówno wydatków inwestycyjnych, jak i wydatków na prowadzenie polityki zagranicznej.

Zwiększenie wynagrodzeń jest konsekwentnym przejawem polityki administracji publicznej i rządu. Uważamy, że dobrze wynagradzana służba cywilna i służba zagraniczna jest podstawą tego, żeby sprawnie funkcjonowało nasze państwo. Cieszę się z powodu docenienia tego faktu.

Jeśli chodzi o pytanie odnośnie do konkretnych inicjatyw, o które państwo pytali, za moment pozwolę sobie oddać głos moim współpracownikom. Na piśmie odniesiemy się do pewnych kwestii merytorycznych.

Padło pytanie o składki, których płacenia zaprzestaliśmy w różnych organizacjach. Żeby być precyzyjnym i wskazać konkretne liczby, właściwsza będzie odpowiedź na piśmie, w takiej formie MSZ przedstawi odpowiedź.

Padło również pytanie o inicjatywy związane ze Stolicą Apostolską. W tym zakresie także przedstawimy informację na piśmie, żeby wszystkie działania planowane ze Stolicą Apostolską zostały uwzględnione.

Jedno z pytań dotyczyło odtwarzania ambasad w różnych częściach świata. MSZ jest przekonane, że polska obecność globalna jest niezbędna i stopniowo staramy się doprowadzić do tego, żeby była ona jak najszersza i jak najpełniejsza w każdym kraju, z którym utrzymujemy relacje dwustronne. Jesteśmy obecni w formacie gospodarczym i w formatach kulturalnych. Stąd konsekwentna polityka zmierzająca do otwierania ambasad. Oczywiście, musi to uwzględniać rachunek kosztów – nie da się prowadzić polityki, nie oglądając się na kwestie finansowe.

Taka jest odpowiedź na pytanie o odtwarzanie placówek. Jesteśmy w procesie analizowania kosztów, które są możliwe do poniesienia. Dotyczy to zarówno Ułan Bator, jak i krajów afrykańskich, w których zamierzamy skupić się bardzo mocno na zwiększaniu polskiej obecności. Dotyczy to również instytucji kultury, instytutów polskich, o których za chwilę więcej powie pan dyrektor Departamentu Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej.

Chciałbym też odnieść się do uwag, które zostały zgłoszone przez pana przewodniczącego Zalewskiego.

Panie przewodniczący, mamy sytuację nietypową. Nie spodziewałem się, że tutaj, na tej sali, padną tego rodzaju słowa z pana ust. Jeśli twierdzi pan, że porażką polskiej polityki zagranicznej jest fakt, że prywatna inicjatywa rosyjskiego oligarchy nie zaprosiła Prezydenta RP na forum w Jerozolimie to, rzeczywiście, w pewnym sensie jest to porażka. Gdybyśmy realizowali konsekwentnie politykę resetu z Rosją za wszelką cenę to, prawdopodobnie, bylibyśmy na tego rodzaju wydarzenia zapraszani. To nie jest sensowna polityka.

Wszyscy wiemy – mam wrażenie, że część opozycji również wyrażała tego rodzaju opinie w niedalekiej przeszłości – jaką politykę prowadzi Rosja. W sprawach zagranicznych, zwłaszcza w tak strategicznych jak bezpieczeństwo Polski – a polityka wobec Rosji jest oparta przede wszystkim na aspekcie bezpieczeństwa – powinniśmy jednak zachować pewnego rodzaju lojalność wobec państwa, nie wobec partii opozycyjnej czy wobec rządu, tylko wobec państwa. W interesie państwa jest to, żeby rząd i opozycja w tej sprawie mówiły jednym głosem.

Byłbym bardzo wdzięczny za nieco większą ostrożność w tego rodzaju wypowiedziach.

Szanowni państwo, teraz pozwolę sobie oddać głos w konkretnych tematach. Pierwsze w kolejności pytanie dotyczyło inwestycji w Mińsku i w Berlinie.

Poproszę pana dyrektora Janyszko o zabranie głosu.

Zastępca dyrektora kierujący Biurem Inwestycji Sylwester MSZ Janyszko:

Sylwester Janyszko, Biuro Inwestycji MSZ.

Szanowni państwo, przetarg na budowę ambasady w Mińsku dobiegł końca. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych złożył skargę do sądu okręgowego. Po rozpatrzeniu tej skargi nie będzie przeszkód, aby podpisać umowę z wykonawcą. Wykonawca jest wybrany, wybrano korzystniejszą z dwóch ofert. Tyle mogę na ten temat powiedzieć.

Z opisu przedmiotu zamówienia wynika, że firma, która wygrała, ma możliwość zorganizowania placu budowy w terminie do ośmiu miesięcy i rozpoczęcia realizacji. Od tego czasu budowa będzie trwała ok. 26-28 miesięcy. Tak przedstawia się mniej więcej temat realizacji inwestycji. Mówię „mniej więcej”, ponieważ różne czynniki dodatkowe na Białorusi mogą mieć znaczenie. Czas pozyskania ludzi do pracy jest trudny do przewidzenia – wcale nie musi to trwać 8 miesięcy, organizacja może trwać 4 miesiące.

Z ambasadą w Berlinie sytuacja przedstawia się następująco. Przez różne wcześniejsze perypetie doszło do tego, że upłynął czas i prawo niemieckie zmieniło się z różnym zakresie – norm budowlanych, akustycznych, elektrycznych. W zeszłym roku należało dostosować dokumentację, aby mógł ją zweryfikować ewentualny oferent i złożyć legalną, dobrze wyglądającą ofertę, na podstawie której byłby w stanie zrealizować inwestycję.

Kilka miesięcy aktualizowaliśmy dokumentację. Obecnie na naszych stronach zamieszczona jest informacja o pierwszym etapie przetargu. Sądzę, że zakończy się w połowie lutego. Potem będziemy analizowali firmy, które przejdą etap preselekcji, i zostanie rozpoczęty drugi etap, który potrwa do ok. końca maja. Wszystko zależy od tego, czy będą odwołania. Jeśli nie będzie, to po połowie roku może nastąpić podpisanie umowy i organizacja. Zależy to od mobilności firmy. W Niemczech jest dużo prościej, mniej obostrzeń wynikających z tematów technicznych, większa liczba podmiotów dopuszczonych do realizacji, więc może nastąpić to szybciej. W 2023 r. budowa powinna się zakończyć.

Przewodniczący poseł Zbigniew Rau (PiS):

Dziękuję bardzo, panie dyrektorze.

Szanowni państwo, obowiązki służbowe nakazują mi opuścić teraz Komisję, poproszę zatem o przewodniczenie obradom pana przewodniczącego Czarneckiego.

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę.

Przewodniczący poseł Przemysław Czarnecki (PiS):

Rozumiem, że dalsi przedstawiciele rządu zabiorą głos.

Podsekretarz stanu w MSZ Paweł Jabłoński:

Dziękuję panu dyrektorowi.

Następne pytanie w kolejności zadawania dotyczyło pomocy rozwojowej. Były też pytania o poszczególne inicjatywy w zakresie pomocy rozwojowej i humanitarnej.

Sądzę, że najlepszej odpowiedzi udzieli pan dyrektor Michał Cygan z Departamentu Współpracy Rozwojowej.

Zastępca dyrektora Departamentu Współpracy Rozwojowej MSZ Michał Cygan:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, pomoc rozwojowa i humanitarna traktowane integralnie zawierają się w warunkach budżetowych, które pan minister zarysował. Rezerwa celowa na współpracę rozwojową, zawierająca również wydatki na pomoc humanitarną, wynosi w 2020 r. 100 000 tys. zł. Ta kwota oznacza, że z pewnych działań byliśmy zmuszeni zrezygnować.

Odnoszę się do pytania dotyczącego konkursu grantowego na pomoc humanitarną. Ważne jest, żeby dostrzec, iż pomoc humanitarna świadczona jest za pomocą wielu instrumentów wielostronnych, jak również poprzez kontynuację programów i projektów przyjętych do realizacji w procedurach konkursowych w ubiegłym roku, tzw. projektach modułowych.

W ramach samej pomocy bilateralnej działania składające się na pomoc humanitarną wynoszą ok. 16 500 tys. zł. Dochodzą do tego działania, które podejmujemy w ramach współpracy wielostronnej, które często kwotowo przerastają nasze bieżące zaangażowanie bilateralne, np. nasza składka na instrument turecki związany z kryzysem uchodźczym na Bliskim Wschodzie.

Działalność, którą RP świadczy w obszarze pomocy humanitarnej i współpracy rozwojowej, nie jest w szczególny sposób uszczuplona, również z tego względu, że proporcjonalnie do wzrostu gospodarczego w Polsce rośnie nasz udział w finansowaniu współpracy rozwojowej w ramach instrumentów wielostronnych, chociażby przez Europejski Fundusz Rozwoju, zmieniają się tylko proporcje między finansowaniem współpracy rozwojowej i pomocy humanitarnej bilateralnie oraz poprzez instrumenty wielostronne.

Szczegóły naszej działalności są przyjmowane przez Radę Programową Współpracy Rozwojowej, której ostatnie posiedzenie odbyło się już pod przewodnictwem pana ministra Jabłońskiego. Rada zatwierdziła plan działania na rok 2020.

W razie dalszych pytań czy potrzeby wyjaśnień Departament Współpracy Rozwojowej jest gotowy udzielić takich informacji.

Dziękuję.

Podsekretarz stanu w MSZ Paweł Jabłoński:

Dziękuję, panie dyrektorze.

Dodam w odpowiedzi na pytanie o konkretny projekt, mianowicie o wsparcie dla TV Biełsat, że z dotychczasowej praktyki wynikało, że TV Biełsat nie była ujmowana w żadnym planie pomocy rozwojowej. To finansowanie było ustalane później, na etapie prac sejmowych, w toku poprawek poselskich i porozumień z TVP, która tego rodzaju wsparcie zapewniała, oraz z podmiotami zewnętrznymi, które w tym uczestniczą. W tej chwili jesteśmy w trakcie rozmów na ten temat. Jestem w stałym kontakcie z panią dyrektor Romaszewską. Jestem przekonany, że rozwiązanie w tym zakresie zostanie wypracowane.

Następne pytanie dotyczyło forum polsko-czeskiego i udziału Polski w innych tego rodzaju forach, także w forum polsko-ukraińskim. W tym zakresie, a także w kontekście pytania o instytuty polskie poproszę o odpowiedź pana dyrektora Lutostańskiego z Departamentu Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej.

Dyrektor Departamentu Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej MSZ Łukasz Lutostański: Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, nasz departament przeznaczy w 2020 r. kwotę 435 tys. zł, co odpowiada 100 tys. euro, na forum polsko-czeskie. Strona czeska taką samą kwotę przeznaczy na te cele.

Nie jest to jedyny tego typu instrument, z którego korzystamy. Jesteśmy za utrzymywaniem zróżnicowanego charakteru tego typu instrumentów na różnych kierunkach geograficznych. Podam kolejne przykłady. Kwota 30 tys. euro przeznaczona jest na konkurs polsko-węgierski. Strona węgierska także przeznacza 30 tys. euro na projekty realizowane przez instytucje węgierskie w Polsce i polskie na Węgrzech.

W ramach konkursu dotacyjnego Ministra Spraw Zagranicznych mamy przewidziane 3 komponenty bardzo precyzyjnie skierowane na poszczególne regiony. Kwota 1000 tys. zł będzie wydatkowana w ramach konkursu dotacyjnego na projekty w zakresie dyplomacji publicznej, bezpośrednio na Białoruś, Ukrainę i Federację Rosyjską. Od tego roku mamy 1000 tys. zł na projekty w regionie Bałkanów Zachodnich. Przewidziana jest także kwota 1000 tys. zł na projekty realizowane w zakresie dialogu polsko-żydowskiego. W tych kierunkach i w tych obszarach geograficznych utrzymujemy dotacyjne mechanizmy konkursowe, bo uważamy, że ta metoda jest skuteczna.

Tyle w odniesieniu do mechanizmów dotacyjnych i wspierania na różnych kierunkach. Dodam, że mamy 2000 tys. zł na konkurs ogólny dotacyjny, który może obejmować szerokie spektrum geograficzne.

Jeśli chodzi o tworzenie instytutów polskich – bardzo dziękujemy pani marszałek za to pytanie – przykład utworzenia instytutu polskiego w Tbilisi wskazuje, że to była dobra decyzja i dobra inwestycja, która służy utrzymaniu dobrego wizerunku Polski w Gruzji. W naszych planach spoglądamy w kilka regionów, kilka kierunków geograficznych świata. Oczywiście, chcielibyśmy mieć tych instytutów jak najwięcej, natomiast sytuacja budżetowa resortu nie pozwala na otwieranie w każdym roku nowego instytutu. Koszt utworzenia instytutu polskiego w Tbilisi wyniósł ok. 4000 tys. zł, a koszt utrzymania instytucji i działalności programowej to ok. 2000 tys. zł.

Od 2020 r. bardzo praktycznie podchodzimy do regionu Bałkanów Zachodnich. Chcielibyśmy utrzymać bardzo pozytywną dynamikę po szczycie Bałkanów Zachodnich w zakresie prezentacji Polski w regionie. Również inne państwa europejskie bardzo dużo inwestują w budowanie dobrej reputacji w tym regionie. Od 2020 r. mamy przyjętą specjalną strategię promocyjną dla regionu Bałkanów Zachodnich. Placówki w sześciu krajach już posiadają zwiększone budżety promocyjne i są objęte specjalną opieką. Budujemy specjalną opowieść o Polsce, korzystając z naturalnej sympatii w tym regionie, która wynika nie tylko z kwestii historycznych, ale przede wszystkim z bardzo pozytywnego podejścia Polski do wspierania wysiłków regionu na rzecz ich przyjęcia w przyszłości do UE. Będziemy budowali przygotowanie merytoryczne w tym regionie. Mamy strategię, zwiększone budżety. Budujemy kompetencje. Jeśli pojawiłyby się środki finansowe umożliwiające zwiększenie budżetu Departamentu Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej, to szybko moglibyśmy podjąć działania (Instytut polski w Tbilisi utworzyliśmy w ciągu kilku miesięcy).

Bylibyśmy bardzo szczęśliwi, gdybyśmy mieli choć jeden instytut kultury polskiej w Ameryce Południowej. To jest jak najbardziej dobry kierunek. Brazylia jest właściwą lokalizacją, ale jest to uzależnione od środków finansowych. Na forum Senatu była prowadzona dyskusja dotycząca Wietnamu. Widzimy, że Wietnam jest kierunkiem perspektywicznym, jeśli chodzi o państwa Azji.

Podsumowując, jesteśmy gotowi do natychmiastowego otwierania kolejnych instytutów. Uważamy, że tego typu działalność jest efektywną formą inwestowania w reputację Polski za granicą. Istotne są ograniczenia budżetowe, budżet Departamentu Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej w ciągu ostatnich kilku lat niestety uległ zmniejszeniu o 5000 tys. zł (było to dokładnie w 2018 r.) Bylibyśmy bardzo zainteresowani, gdyby te kwoty mogły wzrosnąć. Staramy się większość pieniędzy przeznaczać na projekty realizowane przez placówki na miejscu z parterami zewnętrznymi.

Dziękuję serdecznie.

Podsekretarz stanu w MSZ Paweł Jabłoński:

Dziękuję bardzo.

Z moich zapisków wynika, że zostały jeszcze trzy pytania, na które nie udzielono odpowiedzi, postaram się udzielić odpowiedzi osobiście.

Jedno z pytań dotyczyło przychodów z tytułu działalności konsularnej i w jakim zakresie przychody spadły. Pozwolę sobie odnieść się do tego na piśmie. Operujemy na konkretnych liczbach. Nie chciałbym, żeby doszło do jakiejś pomyłki. Odpowiedź pisemna zostanie wkrótce Komisji przekazana.

Pytanie o współpracę z Polską Fundacją Narodową i czy MSZ było konsultowane przy projektach PFN. Szanowni państwo, Polska Fundacja Narodowa jest podmiotem odrębnym od MSZ. Współpracujemy zarówno z PFN, jak i ze wszystkimi instytucjami, które w jakimkolwiek stopniu są w naszej ocenie przydatne i mogą wesprzeć nas w różnego rodzaju inicjatywach, zwłaszcza w obszarze dyplomacji publicznej i kulturalnej. W konkretnych sprawach, w których współpraca się odbywa, oczywiście, konsultujemy się z przedstawicielami Fundacji, którzy przy danych projektach pracują.

Chciałbym zwrócić uwagę, że ostatni temat związany z PFN, który pojawił się w mediach, dotyczył sprawozdania Fundacji za rok 2018. Sytuacja, o której pisały media, odnosi się do czasu, który jest dość daleko za nami, obecnie współpraca układa się zdecydowanie inaczej. Jestem przekonany, że będzie dobrze służyła interesom państwa, dlatego w odpowiednim zakresie będzie kontynuowana.

Pytanie o struktury dyplomacji ekonomicznej, reformę tych struktur i dalsze plany MSZ w tym zakresie – współpracujemy bardzo ściśle z Polską Agencją Inwestycji i Handlu. Jest to struktura stosunkowo nowa, która – co jest naturalne – boryka się z pewnymi trudnościami. Sytuacja stopniowo się poprawia. MSZ prawdopodobnie w najbliższych tygodniach zawrze porozumienie z PAIiH, żeby wzmocnić strukturę Agencji i wykorzystywać nieco bardziej sprofesjonalizowany korpus do obsługi polskich przedsiębiorców, także w aspekcie dyplomatycznym. Tę współpracę będziemy kontynuowali. W ciągu kilku tygodni będziemy mogli to ogłosić.

Jeśli jest jakieś pytanie, na które nie odpowiedziałem, będę wdzięczny za wskazanie. Jeśli będą pytania uszczegóławiające, z wielką chęcią MSZ odniesie się do nich na piśmie.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Przemysław Czarnecki (PiS):

Nie chciałbym, żeby członkowie Komisji wchodzili w polemikę, tylko mieli konkretne pytania.

Widzę, że poseł Zalewski chce zabrać głos.

Kończymy dyskusję po tym jednym pytaniu.

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Dziękuję bardzo.

Dziękuję, panie ministrze, za odpowiedź.

Również panu dziękuję.

Niemniej chciałbym się upewnić, czy dobrze zrozumiałem, że nie będzie konkursów na granty w zakresie pomocy humanitarnej? Tego pan nie potwierdził, panie dyrektorze, a chciałbym mieć stuprocentową pewność, że dobrze zrozumiałem pana wypowiedź.

Przepraszam najmocniej, ale nie usłyszałem też, co z forum polsko-ukraińskim – czy ono nadal istnieje, bo przyznam, że ostatnio nie słyszałem o jego działaniach? Jeśli tak, to jak jest finansowane.

Ostatnia kwestia – komentarz do pana ministra, bo nie chcę wchodzić w polemikę. Wydarzenie, o którym pan mówi, niezależnie od tego, jak krytycznie wspólnie oceniamy…

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Stwierdziliśmy, że nie będzie już dyskusji, przepraszam bardzo…

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Panie przewodniczący, mam wrażenie, że pana pozycja jako szefa Komisji została podważona przez panią poseł Lichocką – to, po pierwsze.

Po drugie, panie przewodniczący, pozwoli pan, że skończę?

Rozumiem, że dyskusja dalej będzie mogła się toczyć.

To forum dwa razy odbywało się w Polsce i nie budziło uwag, niezależnie od tego, że finansuje je osoba bliska Putinowi i niewątpliwie skażona jego polityką. Jest to wydarzenie, na które zaprasza prezydent Izraela. Mam wrażenie, panie ministrze, że mówiąc o wydarzeniu, na które zaprasza prezydent Izraela, jako o wydarzeniu prywatnym, nie zachowuje pan…

Poseł Joanna Lichocka (PiS):

Nie wypowiada się pan w temacie spotkania, Komisja zajmuje się budżetem MSZ.

Przewodniczący poseł Przemysław Czarnecki (PiS):

To jest wejście w polemikę i nie dotyczy przedmiotu posiedzenia.

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Dotyczy.

Przewodniczący poseł Przemysław Czarnecki (PiS):

Zakończmy dyskusję odnośnie do ustawy budżetowej i później możemy na ten temat porozmawiać, pan minister ma czas i zostanie.

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Apelowałbym, panie przewodniczący, żeby pan nie pozwalał nawet członkom swojego ugrupowania na odbieranie panu kompetencji.

Przewodniczący poseł Przemysław Czarnecki (PiS):

Nie chcę toczyć polemiki w łonie prezydium.

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Dokończę.

To jest bardzo ważne wydarzenie z punktu widzenia polskich interesów, bo czci Holocaust, pamięć o trzech milionach polskich Żydów, na które zaprasza prezydent Izraela.

Ostatnia rzecz, panie ministrze.

Nie jestem pewien, czy jest właściwą rolą wzywanie przez wiceministra spraw zagranicznych polskiego rządu polskiego posła do lojalności wobec państwa polskiego. Chcę powiedzieć, że z inicjatywy pani marszałek Kidawy-Błońskiej podjęliśmy uchwałę o stosunkach polsko-rosyjskich.

Przewodniczący poseł Przemysław Czarnecki (PiS):

Jeśli pan minister ma chęć odpowiedzieć na te pytania, bardzo proszę.

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Mam nadzieję, że pan przewodniczący już nigdy nie będzie przeszkadzał w wypowiedzi.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Przemysław Czarnecki (PiS):

Nie wiem, czy pan minister chce się odnieść do tych pytań?

Podsekretarz stanu w MSZ Paweł Jabłoński:

Tak, oczywiście.

Jeśli chodzi o pytanie o konkurs grantowy to odpowiedź została udzielona, panie pośle. Będzie świadczona pomoc humanitarna w sposób zgodny z planem polskiej pomocy międzynarodowej. Pan dyrektor udzielił odpowiedzi.

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Czy będą konkursy?

Podsekretarz stanu w MSZ Paweł Jabłoński:

Będą sposoby na świadczenie pomocy humanitarnej.

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Czyli konkursów nie będzie...

Podsekretarz stanu w MSZ Paweł Jabłoński:

Jeśli chodzi o pozostałe kwestie, czyli forum polsko-ukraińskie, szczegóły zostaną panu przedstawione na piśmie, żeby miał pan pełen przegląd informacji.

Jeśli chodzi o Yad Vashem, ponownie apeluję jedynie o to, żeby zachowywać bardzo dużą ostrożność, panie pośle, w tego rodzaju wypowiedź i dlatego, że pana słowa, iż to jest bardzo ważne wydarzenie i jeśli polska dyplomacja nie bierze w tym udziału, to jest porażka Polski, zostaną z wielką chęcią powtórzone w rosyjskich mediach. Dlatego doradzam ostrożność.

Jeśli chodzi o uchwałę o stosunkach polsko-rosyjskich, bardzo dobrze ją znam i cieszę się, że pan za nią głosował.

Dziękuję bardzo.

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Nie tylko za nią głosowałem.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Przemysław Czarnecki (PiS):

Dziękuję za głos pana ministra.

Proponuję, aby Komisja Spraw Zagranicznych rekomendowała Komisji Finansów Publicznych przyjęcie przedłożonego projektu ustawy budżetowej na rok 2020 w zakresie właściwości Komisji. Proponuję również, aby poseł Wiesław Janczyk reprezentował nasze stanowisko na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.

Jeśli nie ma sprzeciwu…

Jest sprzeciw wobec rekomendacji czy wobec posła sprawozdawcy?

Poseł Paweł Zalewski (KO):

Po pierwsze, są dwa głosowania – pierwsze za przyjęciem rekomendacji, a drugie dotyczy posła reprezentującego Komisję.

Przewodniczący poseł Przemysław Czarnecki (PiS):

Rozumiem, że nie ma sprzeciwu wobec wyboru na przedstawiciela Komisji posła Wiesława Janczyka?

Teraz głosujemy nad przyjęciem rekomendacji Komisji.

Kto jest za przyjęciem przedłożonego projektu ustawy budżetowej? (14)

Kto jest przeciw? (6)

Kto się wstrzymał? (1).

Stwierdzam, że Komisja przyjęła opinię pozytywną w sprawie projektu ustawy budżetowej oraz upoważniła posła Wiesława Janczyka do reprezentowania naszego stanowiska na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych.

Dziękuję.

Jeśli nie ma spraw bieżących, a rozumiem, że przewodniczący Zalewski wyczerpał wszystkie sprawy bieżące w poprzednim punkcie, to informuję, że na tym porządek obrad został wyczerpany.

Protokół dzisiejszego posiedzenia zostanie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji, dziękuję państwu.